

Bibliotek i samhälle och samverkan

BIBLIOTEKSDAGARNA

6 – 8 MAJ 2004, KARLSTAD

Omvärlden – lokalt och globalt – påverkar biblioteken på olika sätt. Lagar och regler, ekonomi, lokala krav, marknaden, tekniken och andra samhällseliga förutsättningar har betydelse för bibliotekens möjligheter att utvecklas och kunna fylla sina viktiga uppgifter. Biblioteken påverkar också omvärlden och när de ekonomiska resurserna minskar behöver nya vägar prövas. Samverkan i olika former växer fram; mellan olika bibliotekstyper, mellan bibliotek i olika kommuner och mellan bibliotek och andra institutioner.

På Biblioteksdagarna 2004 i Karlstad tas temat samhälle och samverkan upp i föreläsningar och parallella seminarier. Seminarierna kommer att behandla tre spår:

1. Små bibliotek,
2. Samverkan mellan forsknings- och folkbibliotek och
3. Svenska forskningsbibliotek i det lokala och globala.

Dessutom produkt demonstrationer från olika företag.

Göran Rosenberg
Lördag 12.00

Anna Christina Rutqvist
Fredag 14.00

Gunnar Sahlin
Torsdag 14.30

Marlen Ljusberg
Fredag 11.15

Roland Poirier Martinsson
Fredag 13.00

Sara Kjellberg
Fredag 11.15

Torsdag

11.00 SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING FÖR NYBÖRJARE

Ett seminarium för dig som vill veta mer om föreningen.

13.00 BIBLIOTEKSDAGARNA ÖPPNAS

Eva Hesselgren Mortensen, ordförande Svensk Biblioteksforening
Christina Ullenius, rektor
Niclas Lindberg, riksdagsledamot (s)

13.45 KUNGLIGA BIBLIOTEKET SOM NAV I

DET SVENSKA BIBLIOTEKSSAMHÄLLET:

– Minihearing med *Gunnel Stenqvist*, KB-utredare
Utfrågare: *Brigitte Kühne*, överbibliotekarie, Universitetsbiblioteket i Växjö och *Lena Skoglund*, regionbibliotekarie, Regionbibliotek Västra Götaland.

Under de senaste åren har frågorna om en nationell bibliotekspolitik varit föremål för debatt på många håll. Det senaste året har diskussionen till stor del kretsat kring utredningen om Kungliga bibliotekets framtida uppgifter och vilka förslag till förändringar av det nationella ansvaret som skulle läggas fram där.

I januari presenterades utredningen som är viktig för alla bibliotek i landet. Den ger förslag på strategier och förändringar som kan ge KB ett tydligare ansvar för hela det svenska bibliotekssamhället.

14.30 BIBLIOTEKENS NYA ROLLER I

KUNSKAPSSAMHÄLLET

Biblioteken är inne i ett intensivt utvecklingskede och får en växande betydelse för lärande, utbildning och forskning. De nya uppgifterna, den tekniska utvecklingen och ett kontinuerligt ökat utbud av tjänster kräver tydliga strategier för framtiden.
Gunnar Sahlin, riksbibliotekarie, Kungl. biblioteket
www.kb.se

15.15 KAFFE

15.45 ÅRSMÖTE, SE SIDAN 8

19.00 MINGELKVÄLL

Mingelkväll på Karlstad stadsbibliotek
Värdar: Karlstad stadsbibliotek och Karlstad universitetsbibliotek.

De som vill kan därefter fortsätta till klassiska danspalatset Sandgrund.

Fredag

9.00 ORGANISATORISKA FRONTLINJER

I detta föredrag presenteras ett antal nya perspektiv på organisation och ledarskap som vuxit fram ur ett forskningsprojekt med samma namn. Tyngdpunkten ligger på service- och kunskapsintensiva organisationer som befinner sig i transformativ förändring. Bland annat de lite kryptiska begreppen ”dubbla världar” och ”jumping the curve” kommer i detta föredrag att bli tydliggjorda.
Per-Hugo Skärvad, docent i företagsekonomi, Lunds universitet och konsult.

10.00 VÄLJ MELLAN FYRA PARALLELLA SEMINARIER

1. DEN STORA UTREDNINGEN OCH DEN LILLA KOMMUNEN

Ansvarskommittén är kanske den viktigaste utredningen rörande Sveriges framtid som pågår för närvarande, inte minst för små kommuner. Hur Sverige skall organiseras för att möta framtidens utmaningar är varken mer eller mindre det gigantiska uppdraget. Det betyder att hela fonden gentemot vilken biblioteksvärlden agerar kan komma att omstruktureras. Ansvarskommittén presenterade sitt första betänkande december 2003
Jan Landahl, huvudsekreterare, Ansvarskommittén.

2. FÖRELÄSNING AV ÅRET COLLIJN-STIPENDIAT

Collijn-priset utdelas årligen av Svensk Biblioteksforening till den bästa magisteruppsatsen inom ämnet biblioteks- och informationsvetenskap.

3. DIGGI-LOO, DIGGI-LEJ, DIGGI-TALT – FORSKNINGSBIBLIOTEKEN I DEN DIGITALA TIDSÅLDERN

Om tillgängliggörande av elektronisk information: nätbibliotek, licenser, akademisk publicering, lagrevisioner och andra okomplicerade företeelser.
Kjell Nilsson, biblioteksråd, chef för BIBSAM, Kungl. Biblioteket. www.kb.se/bibsam.

4. QUESTO – BOOK-IT NYA OPAC – OCH SEDAN?

Portaler, OpenURL, bokomdömen, självservice, MP3, fuzzy logic, lokalsamlingen fulltextindexerad, BokFynd etc. Idag måste biblioteksanvändaren växla mellan en mängd webbadresser för att få fullt utbyte av vad biblioteket kan erbjuda. I BOOK-IT Questo är avsikten att väva in alla dessa interna och externa resurser i samma gränssnitt. Målet är att kombinera Googles enkelhet, Amazons informationsbuffé och fulltextdatabasernas djup i en tablå.
Boris Zetterlund, Axiell bibliotek AB.

10.45 KAFFE

11.15 VÄLJ MELLAN FYRA PARALLELLA SEMINARIER

1. UTBILDA LOKALT, FLYTTA CENTRALT?

Staten och kommunerna har satsat stora pengar på utbildning det senaste decenniet. Kunskapslyftet och infrastrukturen för vuxnas lärande har i hög grad påverkat biblioteken. Lärcentra finns snart i de flesta kommuner. Glesbygdsverket gjorde häromåret en utredning om lärcentra där inte minst samarbetet med biblioteken indirekt kom att belysas. När nu glesbygdsverket undersöker utbildningsinsatsernas effekter är det en central fråga för biblioteken. Utredningens slutsatser lär bli centrala för framtida lokal biblioteksplanering. *Marlen Ljusberg*, projektledare, Glesbygdsverket.

2. VI GÖR DET!

7+1 BIBLIOTEK I NORDÖSTRA SKÅNE.

– ett nätverk i verkligheten – samarbete mellan kommunbibliotek och högskolebibliotek i praktiken. Samarbete i praktiken på flera plan: från chefsutveckling och praktik till bokåterlämning. Gemensamt lånekort – en utopi? *Kristina Hedberg*, biblioteksutvecklare, Kultur- och fritidsförvaltningen, Kristianstads kommun, *Kristin Johansson*, bibliotekschef, Högskolan i Kristianstad och *Anette Mjöberg*, bibliotekschef, Bromölla kommun.

3. BIBLIOTEKENS ROLL I DEN VETENSKAPLIGA KOMMUNIKATIONEN

Forskare och bibliotekarier världen över har börjat arbeta med nya publiceringsstrategier för att göra forskningsresultat inom alla akademiska ämnen fritt tillgängliga för fler. Många universitets- och högskolebibliotek har börjat tillgängliggöra forskning i öppna arkiv. Vilken är bibliotekens och bibliotekariernas roll i denna förändring av den vetenskapliga kommunikationen? *Sara Kjellberg*, bibliotekarie, Lunds universitets bibliotek, Biblioteksdirektionen. www.doaj.org och www.sciecom.org

4. UTMANINGAR SOM KRÄVER LÖSNINGAR

Bibliotekstjänst presenterar nya tjänster för biblioteken bland annat E-media, utveckling av nya sök- och beställningstjänster samt rådgivning och utbildning.

12.00 LUNCH

13.00 HUMANIORA – NYTTA ELLER NÖJE

Vetenskapen räknas som den förnämsta av all mänsklig kunskap. Betyder det att vi kommer sanningen som närmast när vi talar matematikens språk? Och vad skall vi i sådana fall med humanistisk forskning till? Bör den räknas till underhållningsindustrin? *Roland Poirier Martinsson*, fil.dr. i teoretisk filosofi och författare. <http://poirier.notlong.com>

14.00 VÄLJ MELLAN FYRA PARALLELLA SEMINARIER

1. STRATEGISK BIBLIOTEKSPLANERING

I SMÅ KOMMUNER

Hur ser ett strategiskt tänkande och agerande ut för en bibliotekschef i en liten kommun. Vilken typ av långsiktig planering krävs? Vem skall utarbeta dessa planer? Vilka är de viktiga frågorna och vem är våra samtals- och samarbetspartners? Och vad menar vi egentligen med samarbete - dialog eller monolog? *Christer Bergqvist*, regionbibliotekarie, Regionbibliotek Kalmar.

2. GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE

MED LÅNTAGAREN I CENTRUM

Länsbiblioteket i Värmland presenterar två samarbetsprojekt där även universitetsbiblioteket, sjukhusbiblioteket och AV-centralen spelar en stor roll. "Bibliotek Värmland" samarbetar över biblioteksgränserna för att uppnå långsiktiga lösningar för det praktiska biblioteksarbetet. Värmland och Hedmark, Norge, samarbetar i Interreg III A för att höja de biblioteksanställdas kompetensnivå och därigenom utjämna skillnaderna mellan små och stora bibliotek. *Anna Christina Rutqvist*, länsbibliotekarie, *Katarina Kristoffersson*, projektledare och *Ingalill Walander-Olsson*, projektledare, Länsbiblioteket i Värmland.

3. LILLA SÖKGUIDEN (OCH STORA)

Lilla Sökguiden - ett nytt, enklare, sätt att hitta rätt! Lilla Sökguiden ger studenten snabba genvägar och enkla söktips. Det bildbaserade gränssnittet ger en överskådlighet som hjälper både den ovane och den vane informationssökaren. Vi kommer visa Lilla Sökguiden och presentera vårt nya projekt Stora Sökguiden. *Anne-Marie Pettersson*, bibliotekarie och *Eva Norling*, bibliotekarie, Blekinge Tekniska Högskola. www.bth.se/sokguiden

4. RIKTLINJER FÖR BIBLIOTEKSINREDNING

En hjälpreda för dig som står i begrepp att förändra eller förnya ditt bibliotek. *Kjell Granelli*, försäljningschef och *Anna Sandgren*, inredningsarkitekt, Eurobib BCI.

14.45 KAFFE OCH TID ATT SE UTSTÄLLNINGAR

15.45 VAD HÄNDER I SVENSK EKONOMI – LÅNGSIKTIGA PERSPEKTIV PÅ DAGENS UTVECKLING

Svensk ekonomi tycks vara inne i en recessiv fas. Går det på basis av historien att säga något om framtiden? Och hur kommer offentlig ekonomi att utvecklas? *Lennart Schön*, professor i ekonomisk historia, Lunds universitet.

16.45 VÄLJ MELLAN FYRA PARALLELLA SEMINARIER

1. VARFÖR VILL INGEN BLI BIBLIOTEKSCHEF ?

Om chefer inom offentlig förvaltning. Inledning av och samtal med *Mats Alvesson*, professor i företagsekonomi, Lunds universitet och författare till ett antal böcker och artiklar kring organisationsteori och ledarskap.

Arrangeras i samarbete med Specialgruppen för ledarskapsutveckling

2. GEMENSAM REFERENSOD FÖR FOLK- OCH FORSKNINGSBIBLIOTEK – EN NATIONELL ANGELÄGENHET

Paneldebatt om nätbaserade frågetjänster. Hur kan vi integrera elektroniska referensjänster för olika bibliotekstyper? *Helena Kettner Rudberg*, bibliotekskonsulent, Kulturrådet, *Eva Lunneborg*, handläggare, BIBSAM, *Ulf-Göran Nilsson*, bitr. bibliotekschef, Högskolebiblioteket i Jönköping och Jourhavande bibliotekarie och *Nina Ström*, projektledare och bibliotekarie, Fråga biblioteket/Bibliotekarie direkt.

Arrangeras i samarbete med Specialgruppen för referensarbete

3. STRATEGISKA VÄGVAL – EN UTREDNING OM VETENSKAPLIG INFORMATIONSFÖRSÖRJNING VID LINKÖPINGS UNIVERSITET

Föredraget tar upp utredningens arbetssätt och beskriver de olika delprojekten: den pedagogiska rollen, mediemarknadens utveckling, universitetets e-publicering och bibliotekets finansiering/strategiska styrning. Reaktionerna inom biblioteket och universitetet tas upp och frågan om hur utredningsarbetet kan föras vidare diskuteras.

Helena Wedborn, avd.chef Campus Valla, Linköpings universitetsbibliotek.
www.ep.liu.se/ea/apt/2003/005/

4. LYFT FRAM DEN GAMLA KORTKATALOGEN

Devo IT AB visar hur kort- och lappkataloger kan bli sökbara över internet via produkten IPAC (ursprungligen framtagen för Göteborgs Universitetsbibliotek). Tillsammans med Samhall AB har de genomfört ett antal lyckade projekt vilka redovisas. Hur går det till i praktiken? Vad kostar det? Fördelar? Risker? Prov visas hur äldre samlingar kan tillhandahållas för forskning och studier över nätet.

Föredragshållare: *Stefan Hamberg*, Devo IT och *Brage Dankel*, Samhall AB.

kväll FEST PÅ STADSHOTELLET

Lördag

9.00 THE INTERNET AND THE 'WAR ON TERROR' – NEW ISSUES FOR THE INTERNATIONAL LIBRARY COMMUNITY

The 'War on Terror' that began in September 2001 has already caused great changes in the flow of information on the Internet. How does this affect the International library community, and library users? What can librarians do to preserve freedom of access to information during this difficult period? *Stuart Hamilton*, Ph.d, stipendiat, Institut for Biblioteksudvikling, Danmarks biblioteksskole.

9.45 THE LIBRARY OF 101 TALENTS

Barnbiblioteken är en viktig del av bibliotekens förnyelsearbete i Holland. Liksom i Sverige är det viktigt att utgå från barnens förändrade livsvillkor. Hur kan då ett framtida barnbibliotek se ut? *Marijke Troelstra*, bibliotekarie, Hoofd Centrale Jeugd afdeling, Openbare Bibliotheek Amsterdam. Projektledare för det holländska barnbiblioteksprojektet "The Library of 101 Talents".

10.30 KAFFE

11.00 10 YEARS DOWN THE ROAD OF DEMOCRACY – THE PITFALLS AND REALITIES FOR PUBLIC LIBRARIES

Johnny Jacobs, sydafrikansk bibliotekarie, är en inkarnation av landets bibliotekshistoria och har under sina snart 60 år sett apartheid växa fram, utvecklas och till slut falla samman. Han har sedan 70-talet varit en aktiv apartheidmotståndare och bidrar nu som bibliotekschef i storkommunen Tygerberg i Kapstaden till uppbyggnaden av det nya Sydafrika. Huvuddragen i Johnnys liv finns återgivna i tidskriften bis 2000:1. *Johnny Jacobs*, Manager, Library and Information Services, Tygerberg Administration, City of Cape Town, South Africa.

12.00 HUR ÄR SAMHÄLLET MÖJLIGT?

Människan är inte bara en individ utan också en samhällsvarelse. Människans förmåga att handla bortom egoistiska principer är grundläggande för ett samhälles livskvalitet. Kan och bör offentlig sektor hävda andra principer än marknaden? *Göran Rosenberg*, författare och journalist.

13.00 BIBLIOTEKSDAGARNA AVSLUTAS

Årsmöte torsdag 6 maj 2004

15.45 ÅRSMÖTE MED SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING

Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar blir det utdelning av årets Collijnpris, Bengt Hjelmqvists pris samt Greta Renborgs pris. Årsmötet är öppet för alla medlemmar (enskilda och institutionella) i Svensk Biblioteksforening. Hämta ditt röstkort i god tid före årsmötet!

Registreringen öppnar 11.00 på torsdagen. Om du betalt din medlemsavgift efter 23 april måste du ha inbetalningsbevis att visa upp. Observera att röstning via ombud ej är tillåten. Man kan företräda sitt biblioteks röster och samtidigt ha en enskild röst, men man kan ej företräda andra bibliotek eller andra enskilda medlemmar. För att enbart delta i årsmötet krävs ingen anmälan! Alla medlemmar är välkomna. Vill du däremot delta i konferensen så anmäler du dig på bifogad talong.

Allmän information

Biblioteksdagarna 2004 börjar kl 13.00 torsdagen den 6 maj och avslutas kl 13.00 lördagen den 8 maj. Vi reserverar oss för eventuella ändringar i programmet och för att konferensen kan bli fulltecknad. Se vår hemsida för aktuell information. www.biblioteksforeningen.org

PLATS:

Karlstad universitet, Karlstad. Karta medföljer bekräftelsebrevet.

PRISER OCH AVGIFTER:

Vid anmälan före den 21 april är konferensavgiften 2 200 kronor för enskilda medlemmar i Svensk Biblioteksforening och 2 900 kr för övriga. Därefter är avgiften 2 500 och 3 200. Pensionärer och studenter som är medlemmar betalar 1 100.

I avgiften ingår lunch fredag, kaffe och två kvällsarrangemang. Resa och logi tillkommer.

Hela konferensavgiften debiteras även om man enbart deltar del av konferensen. För vår planering vill vi dock gärna veta vilka som deltar eller ej under kvällsarrangemangen.

Ledamöter i någon av styrgrupperna för Svensk Biblioteksforenings specialgrupper betalar halv konferensavgift.

HOTELLINFORMATION

Du bokar hotell själv. För att underlätta har Svensk Biblioteksforening reserverat ett antal rum för konferensen. Dessa preliminära hotellreservationer hålls till den 6 april 2004. Alla hotellpriser är inklusive moms. Frukost ingår.

Stadshotellet

tel. 054-293000, fax. 054-293031

Adress: Kungsgatan 22

Bokningsnummer 230673 och 230674 (60 rum)

Kostnad för enkelrum 787:-, dubbelrum 1008:-

Comfort Hotel Drott

tel. 054-101010, fax. 054-189930

Adress: Järnvägsgatan 1

Bokningsnummer G44188 (30 enkelrum och 15 dubbelrum)

Kostnad för enkelrum 785:-, dubbelrum 993:-

Berling Hotell & Studios

tel. 054-175780, fax 054-17 57 85

www.berlinghotell.se

Adress: Drottninggatan 1

Bokningsnummer referera till

Sv.Biblioteksforening 20040506 (27 rum)

Kostnad för enkelrum 775:-, dubbelrum 995:-

Hotel Gustaf Fröding

tel. 054-670000, fax 054-670067

Adress: Höjdgatan 3

Bokningsnummer CQ157 (100 enkelrum)

Kostnad för enkelrum 651:-, dubbelrum 802:-

Dessa preliminära hotellreservationer hålls till den 6 april 2004. Därefter släpps rummen.

Anmälningsblankett – Biblioteksdagarna 2004

Härmed anmäler vi oss till Biblioteksdagarna i Karlstad, 6 – 8 maj 2004. (Resa och hotell bokar du själv)

NAMN:

(texta tydligt)

ENSKILD MEDLEM I SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING?

JA NEJ

STYRGRUPPSLEDAMOT I EN SPECIALGRUPP?

JA NEJ VILKEN?

DELTA TORSDAG KVÄLL: JA NEJ

DELTA FREDAG KVÄLL: JA NEJ

EV SPECIELL KOST:

ARBETSPLATS:

ADRESS:

E-POST:

EV FAKTURAADDRESS (om annan än ovanstående):

NAMN:

(texta tydligt)

ENSKILD MEDLEM I SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING?

JA NEJ

STYRGRUPPSLEDAMOT I EN SPECIALGRUPP?

JA NEJ VILKEN?

DELTA TORSDAG KVÄLL: JA NEJ

DELTA FREDAG KVÄLL: JA NEJ

EV SPECIELL KOST:

ARBETSPLATS:

ADRESS:

E-POST:

EV FAKTURAADDRESS (om annan än ovanstående):

Din anmälan är bindande. Insändes till Svensk Biblioteksforening, fax 08-545 132 31. Adress: Box 3127, 103 62 STOCKHOLM. Det går även bra att anmäla sig via foreningens hemsida www.biblioteksforening.org

Anmäl dig gärna före 21 april, därefter är konferensavgiften högre. Faxe talongen till 08-545 132 31.

Svensk Biblioteksförning
Box 3127
103 62 STOCKHOLM
08-545 132 30
Fax 08-545 132 31
Hemsida www.biblioteksforeningen.org

